

Skladatelské sdružení KONVERGENCE jsme založili na jaře 2002. Náplní naší činnosti je veřejné uvádění děl skladatelů mladé generace, ať už jde přímo o díla členů anebo zajímavé kompozice mladých autorů žijících v zahraničí. Rovněž si klademe za cíl uvádění těch skladeb autorů generace starší, která jsou u nás hrána méně, případně nebyla hrána vůbec.

Uvědomujeme si nesmírnou stylovou rozmanitost a různé možnosti nazírání prostředků, které dnes soudobá hudba používá. Proto má být výsledkem našich snah nalézání a uvědomování si spojitosti ve světě výrazových prvků hudebního vyjadřování jednotlivých členů, též i skladatelů, jejichž díla se chystáme uvádět.

21. 5. 2003
Sukova síň
Rudolfinum
Praha

Příští koncerty sdružení KONVERGENCE:

11.6.2003 v 19:30, KOSTEL SV. VAVŘINCE, Hellichova 18, Malá Strana:

Luciano Berio:	„Sequenza“ pro klarinet (1980)
György Ligeti:	„Etudy“ pro klavír (1985)
Pierre Boulez:	„Dérive“ (1984)
Luciano Berio:	„Ó King“ (1968)
Jan Rybář:	„3 písně na Jaroslava Seiferta“ (2003)
Martin Smolka:	„Rubato“ pro housle a klavír

Tento koncert se koná díky finanční podpoře Nadace Gideona Kleina, Nadace českého hudebního fondu a Nadace ochranného svazu autorského

Program koncertu:

MORTON

FELDMAN: „*Piano and String Quartet*“ (1985)
(Česká premiéra)

Tomáš Pálka, Jitka Škrlová – housle

Ondřej Štochl – viola

Sylva Jablonská – violoncello

Roman Pallas – klavír

Morton Feldman: „Piano and String Quartet“

Morton Feldman se narodil 12. ledna 1926. Ve 30. letech studoval hru na klavír a od roku 1941 začal navštěvovat hodiny kompozice u Wallingforda Riegera. Po 3 letech se stal jeho učitelem Stefan Wolpe, mnoho času při výuce však trávili pouze tím, že spolu jednoduše vedli rozhovory o hudbě. V roce 1949 se Feldman setkal s Johnem Cagem, tak se započaly umělecké aktivity, které měly stěžejní důležitost americké hudby v 50. letech. Cage Feldmana podporoval v komponování zcela intuitivním způsobem, bez vytváření předchozích konstrukcí. Mezi jeho přátele patřili v 50. letech skladatelé Earle Brown a Christian Wolff a někteří expresionističtí malíři (Koonig, Pollock, Guston, Klein). V roce 1973 byl požádán univerzitou v Buffalo, aby se zde stal profesorem skladby místo Edgara Varése. Toto místo si pak držel po zbytek svého života. V lednu 1987 se Feldman oženil se skladatelkou Barbarou Monk, avšak nedlouho poté 3. září umírá ve svém domě v Buffalo ve věku 61 let.

V tvorbě Mortona Feldmana lze nalézt plynulý vývoj, obvykle členěný do 3 období:

Jeho rané tvůrčí období zahrnuje konec 40. a 50. léta 20. stol. Skladby, které vznikly v této periodě, se vyznačují krátkým trváním (cca 2-4 min., max. 10 min.). Experimentoval s grafickou notací. V takových partiturách si hráči vybírají své noty z daného seznamu a časové struktury. Tehdy současně definoval svůj souzvukový svět. Tím jsou míněny intervalové vztahy ve vertikále a horizontále. Mimoto se zabýval vlastnostmi zvuku či jeho trváním a ukončením.

Ve středním období (60.-70. léta) Feldman dosáhl zralosti především v komorní hudbě. Skladby této periody jsou delší (cca 20 min.), Feldman v nich využívá předešlých zkušeností se zvukem a začíná bádát nad melodií. V 60. letech se také vzdává experimentů s notací grafické partitury. Feldman začal vytvářet melodické spojitosti.

V 80. letech, tedy ve 3. tvůrčím období, Feldman pokračoval v bádání na všech zmíněných aspektech dohromady, aby se přiblížil k formě hudebního vyprávění. Užívá rytmických návratů a melodických gest přetvořených v rámci opakujících se patternů. Tyto patterny jsou často přerušeny tichem. Ticho je vždy neméně důležitou součástí celého cyklu. Návraty a melodické proměny uprostřed cyklu jsou momenty, které si uvědomuje skladatel, interpret i posluchač. Feldman vytvářel rozsáhlé bloky takových uvědomění. Můžeme je nazvat „vědomé dary stavů bytí“. Tato Feldmanova poslední perioda se vyznačuje kompozicemi značných délek, jeho hudba je charakteristická svými měkkými zvuky a slabou dynamikou. Chtěl snížit agresivitu své hudby a naopak zvýšit její křehkost a něžnost. Nízkou dynamikou také vědomě stíral barevné rozdíly.